

N:o 12.

Ank. till Riksd. kansli den 28 april 1899, kl. 3 e. m.

Memorial, angående beviljande af byggnadsanslag för riksbankens kontor i Halmstad, Kristianstad, Falun och Luleå.

Hos utskottet hafva fullmäktige i riksbanken gjort framställning om anvisande af anslag till uppförande af byggnader för riksbankens afdelningskontor i Halmstad, Kristianstad, Falun och Luleå, hvilken framställning lyder sålunda:

»Genom Riksdagens vid innevarande riksmöte fattade beslut är bestämdt, att ett afdelningskontor af riksbanken skall öppnas i Halmstad under år 1900 eller senast under förra hälften af år 1901, hvarjemte passande tomt blifvit förvärfvad. Då det är angeläget, att nybyggnad å densamma får påbörjas med det snaraste, på det att lokal i rättan tid må vara att tillgå, hafva fullmäktige gått i författning om uppgörandet af ritningar till byggnad i tre våningar, såsom påkallas af för staden gällande byggnadsordning, i hvilken byggnad skulle inrymmas, utom lokal för riksbankens afdelningskontor med vaktmästarebostad, äfven sådana för post- och telegraf-expeditionerna samt två bostadslägenheter, af hvilka den ena lämpligen bör kunna uthyras till verkställande styrelseledamoten vid kontoret.

»I fråga om post- och telegraflokaler hafva vederbörande styrelser meddelat sina önsknings- och anvisningar samt i hufvudsak godkänt de uppgjorda förslagen. Hvad beträffar hyran för lokalerna, har af de underhandlingar, som förts, framgått, att densamma bör kunna beräknas till sammanlagdt omkring 3,500 kronor som minimum, hvartill kommer hyresersättningen för de båda bostadslägenheterna, som torde böra beräknas till 1,500 à 2,000 kronor. Kostnadsförslaget upptager ett belopp af 195,000 kronor, hvartill dock böra läggas diverse utgifter samt ett belopp, hvilket kan åtgå för åstadkommande af en något fylligare fasad, till hvilken alternativt förslag är uppgjort, så att anslaget ej gerna kan under nuvarande prisförhållanden sättas lägre än 205,000 kronor.

»Det blifvande kontoret i Kristianstad skall öppnas vid samma tid som det i Halmstad. Då tomt blifvit förvärfvad och hinder ej möter att med det första gripa sig an med utförande af nybyggnad, är det i fråga om samma kontor likaledes af vigt, att saken blir afgjord vid innevarande riksdag. Ritningarna till nybyggnaden afse lokal för riksbankens kontor samt bostadslägenhet för vaktmästaren afvensom lokal för telegrafstationen samt en bostadsvåning, hvilken verkställande styrelseledamoten torde kunna få disponera mot en för honom bestämd skälig hyresersättning. Hyran för telegraflokalen, hvars anordning är utarbetad efter vederbörandes anvisning, synes kunna beräknas till 1,400 à 1,500 kronor. Kostnadsförslaget slutar på en summa af 117,000 kronor, hvadan anslaget med inberäkning af vissa extra utgifter svårligen kan sättas lägre än till 120,000 kronor.

»Äfven i Luleå har tomt inköpts och är sedan 1897 i riksbankens besittning. Förslag till nybyggnad har uppgjorts och föreligger nu efter omarbetning i vissa delar i ett skick, som fullmäktige finna tillfredsställande. Jemväl här är afsedt att i bankhuset inrymma lokaler för post- och telegrafexpeditionerna på platsen och hafva vederbörande, i samråd med hvilka förslagen upprättats, funnit desamma i hufvudsak ändamålsenliga. Hyran för dessa båda lokaler torde kunna beräknas till ungefärligen samma belopp som i Halmstad. Kostnadsförslagets slutsumma uppgår till 185,000 kronor, och torde anslaget med afseende härå och med beräkning af oförutsedda utgifter m. m. böra bestämmas till 190,000 kronor. Styrelsen i Luleå har angående förslaget yttrat sig, och äro fullmäktige betänkta på att, om förslaget i hufvudsak godkännes, vidtaga de an-

ordningar, som kunna erfordras för uppvärmning af kassahvalf samt beredande af ytterligare utrymme för arkivet, i den mån sådant med tiden kan befinnas erforderligt, i källarvåningen, hvaremot beträffande ingången fullmäktige finna det ur mer än en synpunkt, särskildt allmänhetens bekvämlighet, lämpligast, att den yttre ingången till bank- och postlokalerna blir densamma, men utan en för tjänstemännen afsedd biingång till banklokalen, hvilken senare synes, om endast en ingång anbringas, blifva bäst förvarad. Att hörnen ej afskurits, innebär visserligen en afvikelse från byggnadsstadgan för rikets städer, men det synes icke böra möta hinder att erhålla tillstånd till undantag från denna i och för offentliga lokaler, hvilka derigenom få bättre anordning.

»I Falun utgår hyrestiden för nuvarande lokal den 1 april 1902, hvarför det är på tiden att äfven derstädes skaffa egen lokal åt riksbankskontoret, i synnerhet som riksbanken från och med den 1 oktober 1898 eger tomt i staden. För telegrafstationen är lokal derstädes afsedd, liksom å de öfriga ställen, en tr. upp och anordnad efter vederbörlig anvisning med en antaglig hyra af omkring 1,200 à 1,500 kronor. För postverkets räkning är i staden förhyrd lokal, som disponeras till den 1 oktober 1906. Fullmäktige hafva dock med afseende å de inom Riksdagen i allmänhet uttalade önskningarna ansett sig böra upprätta förslag till inrymmande i den nya byggnaden jemväl af postkontor. Huruvida under den tid, då detta förblifver i sin nuvarande lokal, någon lämplig användning för den ifrågavarande lägenheten kan stå att få, är naturligtvis ovisst, men då byggnaden är beräknad för framtiden, synes detta ej böra utgöra hinder för att redan från början anordna densamma med afseende å de tre offentliga institutionernas behof. En eventuel afvikelse från stadens byggnadsordning, hvarom i infordradt yttrande från styrelsen förmäles, torde enligt fullmäktiges åsigt icke komma att möta hinder från vederbörandes sida. Kostnadsförslaget upptager en summa af 175,000 kronor, hvadan anslaget lämpligen bör bestämmas till 180,000 kronor. Endast skissritningar hafva hittills dock hunnit uppgöras.

»På grund af hvad sålunda blifvit anfördt hafva fullmäktige funnit sig böra anhålla om bemyndigande att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förslagsvis uppgjorda ritningar, men med rätt för fullmäktige att i dessa vidtagna de ändringar eller jemkningar, som under arbetets utförande kunna visa sig nödiga eller nyttiga och ej föranleda ökad utgift, låta å förut för ändamålet inköpta tomter i hvarje af nedannämnda städer för riksbankens räkning uppföra en byggnad af sten, nemligen:

i Halmstad för en kostnad af högst kronor	205,000
i Kristianstad » » » » »	120,000
i Luleå » » » » »	190,000 samt
i Falun » » » » »	180,000
<hr/>	
eller tillsammans högst kronor 695,000.»	

Tillgodoseendet af de byggnadsbehof, som fullmäktige sålunda uppgifvit, kräfver enligt de uppgjorda kostnadsberäkningarna sammanlagdt kronor 695,000, således ett ganska betydligt belopp. Riksdagen har emellertid så till vida redan tagit hänsyn dertill vid behandlingen af det i utskottets memorial n:o 8 behandlade, af Kongl. Maj:t framställda förslaget att af bankovinsten för sistförflutna år 1898 en million kronor skulle öfverlemnas till statsverket, att Riksdagen, i öfverensstämmelse med utskottets i ärendet gjorda hemställan, beslutit att icke bifalla nyssberörda förslag utan att ifrågavarande vinstmedel — 3,886,000 kronor i jemnt tal — skulle för riksbankens egen räkning i sin helhet bibehållas, bland annat just af det skäl att omfattande byggnadsföretag under de närmaste åren förestode för att åt några af riksbankens kontor i landsorten bereda lokaler i egna hus.

Hvad först angår byggnaderna åt de blifvande kontoren i *Halmstad* och *Kristianstad*, har innevarande års Riksdag, med bifall till derom gjorda framställningar, beviljat anslag för inköp af byggnadstomter åt nämnda kontor samt beslutit, att samma kontor skola öppnas under år 1900 eller senast under år 1901, till följd hvaraf och då, enligt hvad upplyst blifvit, lämpliga lokaler för dessa kontor icke finnas att hyra, någon annan utväg än byggandet af egna hus icke lär förefinnas, om kontorens öppnande skall kunna ske å bestämd tid. I betraktande häraf är ett uppskof med påbörjandet af dessa byggnader icke tillrådligt.

Beträffande kontoret i *Falun*, är lokal åt detta kontor förhyrd till den 1 april 1902, då hyreskontraktet tilländagår. Då upplyst blifvit, att detta kontrakt vid hyrestidens slut ej får förnyas, förefinnes så mycket mindre skäl att uppskjuta uppförandet af egen byggnad åt kontoret, som enligt hvad så väl af de fullmäktige, hvilka tid efter annan inspekterat kontoret, som af kontorets styrelse och Riksdagens revisorer vitsordats, de nu förhyrda lokalerna icke äro lämpliga för den växande rörelsens behof och allmänhetens skäligen anspråk på bekvämlighet.

Hvad slutligen angår *Luleåkontoret*, är visserligen detta kontor i besittning af lokaler, inrymda i ett riksbanken tillhörigt hus, hvilket natur-

ligtvis af riksbanken disponeras så länge den sjelf önskar, men då angående beskaffenheten af kontorets nuvarande lokal så väl af kontorets styrelse som af Riksdagens revisorer vid kontoret upprepade gånger med styrka framhållits, att lokalerna äro otidsenliga och olämpliga, finner utskottet sig för sin del böra gifva sitt understöd åt förslaget att redan nu må fattas beslut om uppförande åt kontoret af en ny byggnad.

Utskottet har med anledning häraf underkastat de till utskottet inlemnade fullständiga ritningarna till kontoren i Halmstad, Kristianstad och Luleå äfvensom de till ritningarna hörande kostnadsförslagen närmare granskning; och som denna granskning icke föranledt någon anmärkning af beskaffenhet att gifva utskottet anledning till någon hufvudsaklig anmärkning mot vare sig ritningarna eller prisberäkningarna, anser utskottet de uppgjorda ritningarna lämpligen kunna följas med de jemkningar, som fullmäktige sjelfva förbehållit sig att få göra. I kostnadsberäkningarna har visserligen en eller annan post syntts vara något högt tilltagen, men då naturligtvis fortfarande såsom hittills riksbankens byggnader komma att uppföras genom entreprenörer, hafva de måhända allt för höga beräkningarna i vissa poster icke något afgörande inflytande på den verkliga kostnaden.

I fråga om kontorets i Falun nybyggnad hafva fullständiga ritningar och kostnadsförslag icke ännu hunnit upprättas men utskottet har fått sig förelagd och tagit del af en skissritning, utvisande den blifvande byggnadens inredning samt funnit den samma fullt tillfredsställande. Vid sådant förhållande och då byggnaden är afsedd att inrymma lokaler både för post och telegraf samt den uppgifna summan af 180,000 kronor icke är högre än hvad motsvarande byggnader på andra håll kräft, har saknaden af fullständiga ritningar och kostnadsberäkning icke framkallat någon betänklighet hos utskottet, helst ritningsarbetet är anförtrodt åt samma arkitekt, hvilken utarbetat de utskottet förelagda ritningarna för Luleåkontoret, hvilka senare synas vara särdeles ändamålsenliga samt förete ett tilltalande utseende.

Utskottet får med stöd af hvad i ärendet förekommit hemställa,

att Riksdagen må bemyndiga fullmäktige i riksbanken att i hufvudsaklig öfverenstämmelse med förslagsvis uppgjorda ritningar men med rätt för fullmäktige att i dessa vidtaga de ändringar eller jemkningar, som under arbetets utförande kunna visa sig

nödiga eller nyttiga och ej föranleda ökad utgift, låta på förut för ändamålet inköpta tomter i hvarje af nedannämnda städer för riksbankens räkning efter entreprenad uppföra en byggnad af sten, nemligen:

- a) i Halmstad för en kostnad af högst kr. 205,000
- b) i Kristianstad » » » » » » 120,000
- c) i Luleå » » » » » » 190,000
- d) i Falun » » » » » » 180,000

eller tillsammans högst kr. 695,000,

Stockholm den 28 april 1899.

På bankoutskottets vägnar:

F. A. BOSTRÖM.